VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Lyödyn puolustus

Ministeri **Maria Guzenina-Richardsonia** (sd.) on arvosteltu kohtuuttomasti. On väitetty hänen riitelynsä ministeri **Paula Risikon** (kok.) kanssa estäneen sote-sovun syntymisen.

Edellisessä hallituksessa syytettiin ministereitä Paula Risikko ja **Liisa Hyssälä** (kesk.) samasta asiasta. Itse asiassa en muista neljän vuosikymmenen ajalta yhtään tapausta, ettei samaan ministeriöön osuneiden eri puolueita edustavien naisministerien olisi väitetty riitautuneen sovittamattomasti keskenään.

Eivät naisministerit ole sen pahempia riitelemään kuin miehetkään. He ovat yleensä tunnollisia ja usein myös periaatteellisia poliitikkoja. Isot pojat eivät kuitenkaan luota heihin loppuun asti. Viimeiset valtuudet puuttuvat.

Kokoomuksen ryhmänjohtaja **Petteri Orpo** sai tällaiset valtuudet. Näytelmä nosti hänet puolueen kruununperilliseksi.

Väärällä alalla

Kunnissa on tapana jakaa luottamustehtävät valtuustovaalien äänimäärien perusteella. Siitä syntyy monia kieroutumia. Äänimäärä kertoo ihmisten luottamuksesta mutta ei kovin paljon kyvystä hoitaa asioita.

Eduskuntaan tapa ei sovi alkuunkaan. Ministerin tärkeimmät ominaisuudet ovat kyky omaksua ja hallita asioita sekä tehdä päätöksiä ja vastata niistä.

Eduskunnan kyselytunnin minuutti on ministerin ammattitaidolle armoton mittari. Guzenina-Richardson kiitti ensin kohteliaasti hyvästä kysymyksestä (20 sekuntia). Sitten hän kertasi kysymyksen pääkohdat (45 sekuntia). Sitten hän alkoi hahmotella ongelmaa omin sanoin. 1.20 kohdalla puhemies **Eero Heinäluoma** (sd.) huomautti, että minuutti alkaa olla täynnä.

Äänimagneetti Guzenina-Richardson epäonnistui ministerinä etukäteen vahvimmalla alueellaan, julkisuuden hallinnassa. Puolue joutui heittämään hänet ulos sopivalla pikavuoropysäkillä. Kansanedustajana Guzenina-Richardson voi olla vaikka kuinka hyvä.

Edellytykset on

Opetusministeri **Jukka Gustafsson** (sd.) olisi mielellään jatkanut. Hän onnistui odotettua paremmin ja paljon paremmin kuin edeltäjänsä **Henna Virkkunen** (kok.). **Krista Kiuru** (sd.) kykenee hänet paikkaamaan.

Ministeri **Pia Viitasen** (sd.) asema on hankalampi, vaikka hän on asuntoasioihin etukäteen perehtynyt. Eduskunnassa hän on ollut epä-älyllinen räksyttäjä, eräänlainen puheenjohtaja **Jutta Urpilaisen** huonompi minä.

Opposition ykkösketju tuskin Viitasen kanssa käsiään likaa, mutta esimerkiksi **Antti Rantakankaan** (kesk.) kaltaiset kolmosketjun vastakarvaajat saatavat kokeilla mailanpäällä mukavasti asuntoministerin kylkiluita.

Peruspalveluministerin tehtävä on hallituksen vaativimpia. **Susanna Huovinen** (sd.) selvitti viime kaudella oppositiosta käsin porvarihallituksen jätevesisotkun, joten edellytyksiä onnistumiseen on.

Kaupan kova ote

Kilpailulain muutoksella yksimielinen eduskunta tehosti määräävään markkina-asemaan päässeiden S- ja K-ryhmän toiminnan läpinäkyvyyttä. Pitkästä keskustelusta huolimatta kukaan ei osannut kertoa, mikä muka muuttuu.

Moni edustaja ihmetteli kaupan hurjaa painostusta lakiesitystä vastaan. **Harri Jaskari** (kok.) totesi, ettei yksikään tavarantoimittaja uskaltanut eduskunnan valiokunnalle kertoa omalla nimellään kohtaamistaan kilpailun vääristymistä.

Lukuisia tapauksia salissa silti lueteltiin niin paikallisten tuotteiden ongelmista kuin kohtuuttomasta hinnoittelustakin. **Sirkka-Liisa Anttila** (kesk.) kertoi tuoreimpana esimerkkinä paikallisten vihannestuottajien pakottamisen yhteispakkauksiin ja sitä kautta satojen kilometrien ylimääräisiin kuljetuksiin.

Anne Louhelainen (ps.) sivusi hyvin lievästi eduskunnan itse aiheuttamaa ongelmaa, suuria ketjuja suosivaa ylitiheää säädösviidakkoa. Sen vuoksihan tuoreen tuotteen saaminen suomalaisesta päivittäistavarakaupasta on käytännössä mahdotonta.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Järven rannan motoparkki
suviaamuun heräilee
isä, poika aittaselta
koneita jo keräilee
siima korren katkaisee
pyykkitolpan juuresta
kuoriketta sampo jauha
pajunoksast´ suuresta
isä nauttii olostansa
istuu nurmen leikkurill
on ajolinja sulavainen
niin kuin kilpurilla
poika siitä mönkijällä
postin laatikolta ajaa
Kimi eilen melkein voit
ei riemulla juur´ rajaa
päivä iltaan huhkittuna
on levon rauhan hetki
eevinruutin tuuppiman
alkaa uistinretki

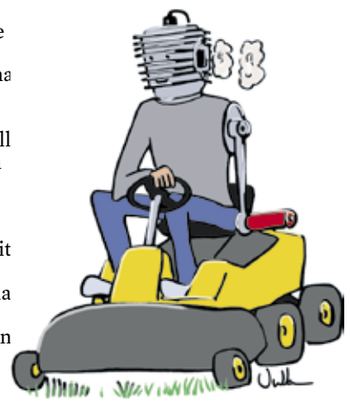

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 25.5.

Juurikas taimelle seitsemässä päivässä

Näin vauhdikasta taimelletuloa ei sokerijuurikas ole esittänyt muulloin kuin tänä keväänä: hietamailla juurikas tulla tupsahti taimelle jo seitsemän päivää kylvön jälkeen. Normaalisti taimettumisaika on kaksi viikkoa, kertoi viljelyspäällikkö Eino Lottanen Turengin sokeritehtaalta. Huomattava osa kylvöksistä on taimella. Parhaiten taimettuminen on tapahtunut hietamailla, joissa aina on riittävästi kosteutta. Savimaat vaatisivat pikaista sadetta, jotta taimistosta tulisi tyydyttävä. Savimaat kärsivät nimittäin kuivuudesta, ja paikoin pahastikin.

JAAKKO KILPIÄINEN

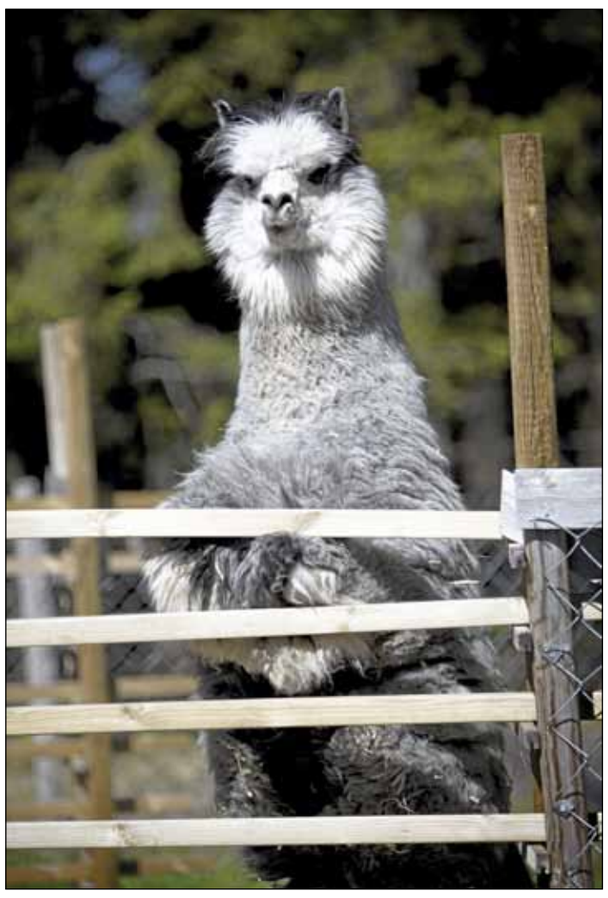

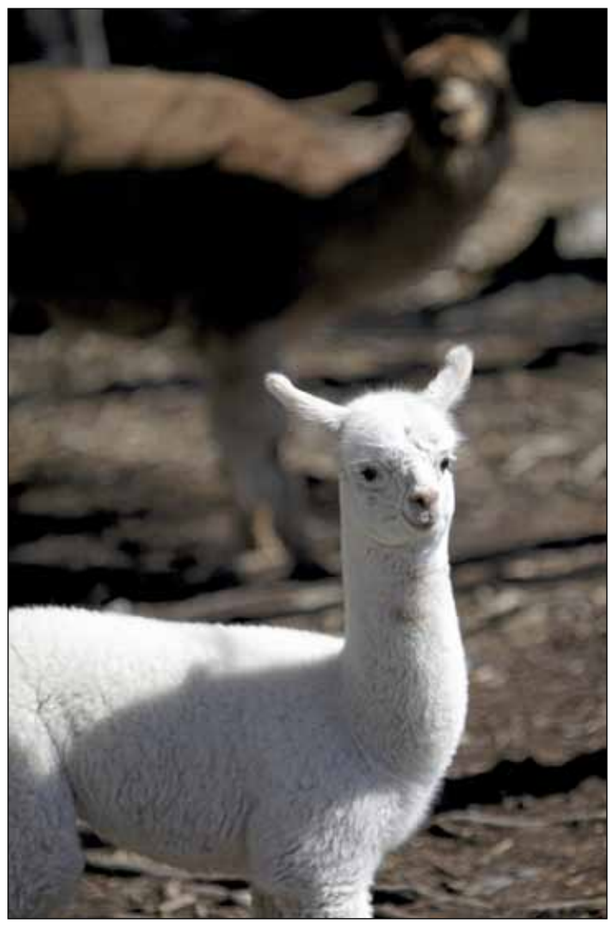

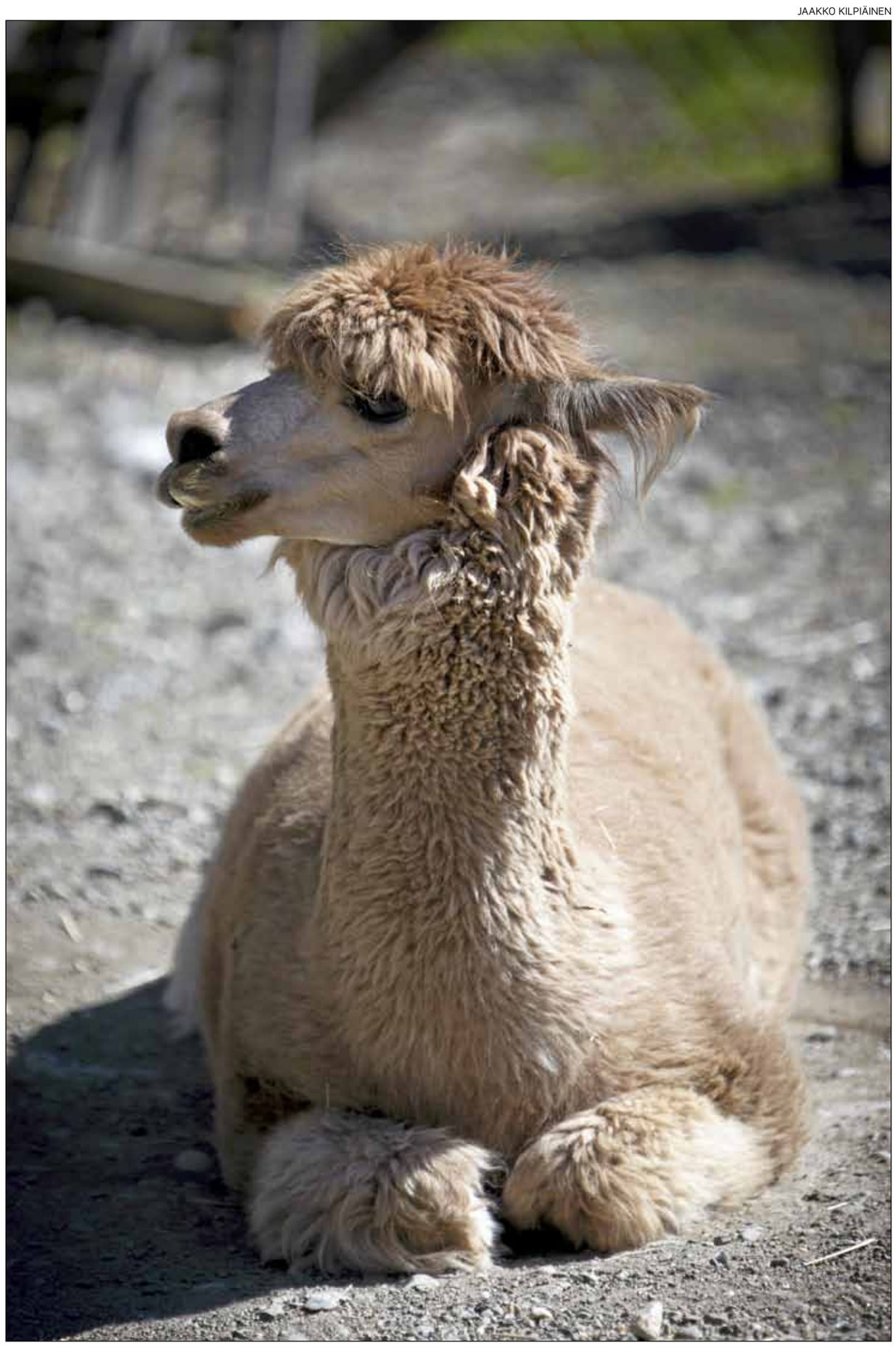

Terapia-alpakka auttaa esimerkiksi masentunutta löytämään iloa elämään. Se ei hae aktiivisesti kontaktia vaan lähestyy ihmistä varovaisen kohteliaasti. Vasemmalla ylhäällä lauman johtaja, harmaankirjava alpakkaorhi Nooa. Vasemmalla alhaalla sen jälkeläinen, valkoinen Somac. Oikealla Somacin emä Sara.

Alpakat apuna elämän ongelmissa

Alpakkaa kasvatetaan lähinnä villan vuoksi, mutta sympaattista eläintä käytetään yhä useammin myös terapiassa.

LIPERI

Alkuun tunnustus ja varoitus: alpakoihin saattaa vaikka rakastua.

Istun kyykyssä alpakkahaassa. Terapia-alpakka Tess tulee luokse ja tekee hienovaraisesti tuttavuutta. Eläin laskee turpansa lähelle naamaani ja nuuhkii. Ei hönkäile niin kuin lehmä eikä tungettele tai kerjää huomiota kuten koira.

Nousen. Tess siirtyy kohteliaasti hieman etäämmäksi.

Liperiläisellä **Hanna Hartikaisella** on viisi alpakkaa. Kolme emää on yhdessä haassa parikuisen Somac-vasan kanssa. Hartikainen sanoo Somacin läheisyyden auttavan vatsahaavaan samannimistä lääkettä paremmin.

Orhi Nooa on viereisessä haassa. Vieraiden tullessa se esittää bravuurinsa, takajaloilla seisonnan. Pitkäkaulaisen eläimen pää keikkuu parissa metrissä.

Terapia-alpakat sertifioitu

Hartikaisen laumassa on kaksi terapiaeläinsertifikaatin saanutta alpakkaa, Tess ja Celma. Sertifikaatin myöntää Alpakkaterapia ry.

Terapiaeläimelle asetetaan monia vaatimuksia. Sen tulee esimerkiksi sietää ihmisjoukkoja, kovia ääniä ja yllättäviä tilanteita. Sylkevät ja säntäilevät eläimet jäävät ilman sertifikaattia.

Alpakat ovat melko vaiteliasta väkeä. Ne lähinnä ynisevät hyväksyvästi.

”Kun raskaan työpäivän jälkeen tulee kotiin ja sanoo, että ”voi Tess kun mulla oli kauhea päivä”, niin hän sanoo ”mmm”. Ja kun sanoo, että ”olenhan minä kuitenkin kaikkein paras”, niin hän sanoo taas ”mmm””, Hartikainen nauraa.

Eläin keskiössä

Ensimmäiset alpakat Hartikainen hankki vuonna 2004.

Alpakat ovat toimistosihteerinä työskentelevälle Hartikaiselle ensi sijassa harrastus. Hän tekee Sirpucan alpakoina tunnettujen eläintensä kanssa parikymmentä reissua vuodessa vanhusten luo, sairaaloihin, päiväkoteihin ja erilaisiin tapahtumiin.

Mielisairaalakäynniltä Hartikaisen mieleen muistuu surullinen nuori tyttö.

”Tess meni vierailun lopuksi ihan tytön eteen ja painoi päänsä hänen rintaansa vasten. Sanoin tytölle, että voi että se Tess sinuun ihastui ja että kylläpä sinä olet eläinihminen. Tyttö oli aivan onnensa kukkuloilla”, Hartikainen kertoo.

Hartikaisen tekemiä laitosvierailuja kutsutaan eläinavusteiseksi toiminnaksi. Se eroaa eläinavusteisesta terapiasta, jota antaa terveydenhuolto- tai sosiaalialan ammattihenkilö.

Eläinavusteisessa toiminnassa eläin on pääosassa, kun taas eläinavusteinen terapia on Hartikaisen mukaan ihmiskeskeisempää.

TOPI LINJAMA

ALPAKKA

Arvokasta villaa

Alpakka on kotoisin Etelä-Amerikan vuoristosta ja sitä kasvatetaan yleensä villan vuoksi.
Yhdestä alpakasta saadaan vuodessa säkillinen villaa, jonka lämmöneristys on monta kertaa lampaanvillaa parempi.
Intiaanien ponchot valmistetaan alpakanvillasta.
Lähisukulaisestaan laamasta alpakka eroaa selvimmin kokonsa puolesta: alpakka painaa 60–80 kiloa.
Suomessa alpakankasvatus alkoi vuosituhannen vaihteessa ja nyt niitä arvioidaan olevan 600.
Lähinnä kuivaa heinää syövä alpakka on helppohoitoinen.
Alpakan vasa maksaa viitisen tuhatta euroa.

JAAKKO KILPIÄINEN

Hanna Hartikainen tuntee alpakoidensa luonteenpiirteet. Tess on toinen lauman terapiaeläinsertifikaatin saaneista alpakoista.

Eläinavusteista terapiaa

Luvialaisessa Terapia ja hyvinvointipalvelu Auroosassa eläinavusteinen terapia on arkipäivää. Ponien, hevosten ja kultaisten noutajien lisäksi Auroosassa on kolme sertifioitua alpakkaa.

Terapia eri eläinten kanssa on erityyppistä, kertoo **Sanna Suonpää**, toinen Auroosan perustajista.

”Yhteistä on se, että eläin kohtaa ihmiset sellaisina kuin olemme. Eläin ei luokittele, vaan vilpittömästi hyväksyy ihmisen”, sanoo Suonpää.

Suonpää kertoo, että eläinavusteinen terapia voi tulla kysymykseen etenkin silloin, jos asiakkaalla on tunteisiin ja niiden tunnistamiseen liittyviä vaikeuksia.

Eläimen avulla saattaa olla helpompi saada yhteys omiin tunteisiinsa.

Terapeutti päättää, otetaanko eläin mahdollisesti osaksi terapiaprosessia. Hän myös päättää, miten ja mitä eläintä terapiassa käytetään.

Terapiakäytössä on eduksi, että vain harvalla on ennakkokäsityksiä alpakasta. Pehmeä ja suurisilmäinen alpakka on luonteeltaan utelias mutta ei tungetteleva.

”Alpakalla ei ole samalla tavalla miellyttämisen halua kuin esimerkiksi koiralla. Koira ottaa kontaktia rohkeammin ja tuttavallisemmin, alpakka on varauksellisempi. Kumpikin tapa voi olla eläinavusteisessa terapiassa paikallaan”, Suonpää sanoo.

Alkuvuodesta toimintansa käynnistäneessä Auroosassa työskentelee kymmenkunta sosiaali- ja terveydenalan ammattilaista. Puolet asiakkaista tulee maksusitoumuksella kunnasta, toinen puoli tulee terapiaan omalla kustannuksellaan.

TOPI LINJAMA